

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Elementy etnolingwistyki i socjolingwistyki (Ćw. audytoryjne), PG_00150718						
Kierunek studiów	Logopedia (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2029/2030		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	4		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	8		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Logopedii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Ewa Binkuńska				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	15.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		9.0	25
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z relacją pomiędzy formalną strukturą języka, przede wszystkim semantyczną, a myśleniem, kategoryzowaniem rzeczywistości, interpretacją zjawisk pozajęzykowych oraz zachowaniem. Podstawa dla wskazania zawartego w utrwalonych formach językowych oraz sposobach komunikacji obrazu rzeczywistości są realia wyznaczone przynależnością etniczną oraz socjologiczną nadawcy i odbiorcy.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LOGJ5_K01] Jest gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy językoznawczej (w tym logopedycznej) i jej modyfikowania i uzupełniania oraz doskonalenia umiejętności zawodowych; jest gotowy do formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą terapeutyczną.	Dostrzega istnienie możliwości wykorzystywania środków językowych nie tylko do interpretacji, ale również tworzenia wizerunku rzeczywistości pozajęzykowej.	[SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[LOGJ5_W19] Zna i rozumie problematykę komunikacji międzykulturowej i interkulturowej.	Zna i rozumie związek między zróżnicowanymi, wyznaczanymi kulturowo mechanizmami powstania utrwalonego w języku obrazu rzeczywistości pozajęzykowej.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[LOGJ5_U03] Posiada umiejętność interpretowania, analizowania przyczyn i przebiegu procesów oraz zjawisk językowych i komunikacyjnych, merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań z wykorzystaniem właściwej terminologii z zakresu językoznawstwa, socjolingwistyki i etnolingwistyki oraz nauk medycznych, istotnych w logopedii.	Rozpoznaje relacje pomiędzy językową interpretacją rzeczywistości a kulturowymi właściwościami kodu językowego. Odnajduje konotacje leksykalne, metafory lingwistyczne oraz metonimie.	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[LOGJ5_U01] Potrafi rozróżniać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z zakresu językoznawstwa (w tym logopedii) z wykorzystaniem różnych źródeł, dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych (ICT) w celu formułowania na tej podstawie krytycznych sądów, rozwiązywania złożonych problemów oraz realizowania w sposób innowacyjny zadań.	Wyjaśnia i poprawnie posługuje się podstawowymi terminami z zakresu etnolingwistyki oraz socjolingwistyki.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[LOGJ5_K09] Ma świadomość znaczenia refleksji językoznawczej dla kształtowania się więzi społecznych, a także kwestii etycznych oraz problemów zawodowych związanych z wykonywaniem pracy nauczyciela-logopedy.	Rozumie potrzebę poznania odrębności kulturowej w procesie nauczania danego języka jako obcego w zmieniających się uwarunkowaniach społecznych.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[LOGJ5_W01] Ma uporządkowaną, pogłębioną i rozszerzoną wiedzę oraz zna na poziomie rozszerzonym terminologię z zakresu językoznawstwa i logopedii (w tym wybraną terminologię w obcym języku nowożytnym).	Zna podstawową terminologię z zakresu semantyki, etnolingwistyki oraz socjolingwistyki.	[SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna

Treści przedmiotu	W ramach zajęć studenci poznają językowe sposoby klasyfikacji, kategoryzacji oraz interpretowania zjawisk rzeczywistości, w tym także abstrakcyjnej np. świata uczuć (aksjologiczne aspekty semantyki tekstu mowionego oraz pisanego). Studenci poznają metodologiczne podstawy językoznawstwa kognitywnego, teorii językowego obrazu świata oraz semantyki tradycyjnej opartej na klasycznym definiowaniu. Studenci następnie zapoznają się z występowaniem zroznicowanych kulturowo i historycznie uwarunkowanych etnicznych sposobów kategoryzacji, konotacji pojęć oraz oceny rzeczywistości na podstawie poszczególnych wartości języka ze szczególnym uwzględnieniem semantyki. Na tle etnologicznych aspektów słuchacze poznają również podstawowe mechanizmy powstawania socjolektów. Studenci charakteryzują pragmatyczne, uniwersalne oraz wyłączające cechy socjolektów. Studenci rozumieją ograniczające społecznie cele tworzenia socjolektów - w tym klasyczny podział na swoich i obcych, poznają również mechanizmy przełamania wyłączającego charakteru tekstu za pomocą nienacechowanych środków stylistycznych. Studenci krytycznie podchodzą do nowych - idio- lub socjolektalnych tendencji i przesunień semantycznych.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak wymagań wstępnych.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	obecność	51.0%	20.0%
	praca pisemna	51.0%	50.0%
	prezentacja	51.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur - Bartmiński J. (red.), Współczesny język polski, Lublin 2001. • Bartmiński J., Językowe podstawy obrazu świata, Lublin 2018. • Etnolingwistyka. Problemy Języka i Kultury, Czasopismo, UMCS, Lublin. • Grabias S. Język w zachowaniach społecznych. Lublin, 2003. • Handke K., Socjologia języka, Warszawa 2008. • Jordanskaja L., Mielczuk I., 1988, Konotacja w semantyce lingwistycznej i leksykografii [w:] Konotacja, red. J. Bartmiński, Lublin.		

	Uzupełniająca lista lektur	Bartłomiej 1986 Czym zajmuje się etnolingwistyka? Akcent 1986, nr 4 (26), s. 16-22. Kalisz R., 1994, Teoretyczne podstawy językoznawstwa kognitywnego [w:] Podstawy gramatyki kognitywnej, red. H. Kardela, Warszawa. Kalisz R., 2001, Językoznawstwo kognitywne w świetle językoznawstwa funkcjonalnego, Gdansk. Kuryło E., Socjolingwistyczne uwarunkowania aktów mowy, Socjolingwistyka 19, s. 7-19. Kuryło E., Urban K., Funkcje uśmiechu w komunikacji, Socjolingwistyka 20, s. 37-55. Lakoff G., Johnson M., 1988, Metafory w naszym życiu, Warszawa. Leszczyńska K., Skowronek K., Socjologia języka/socjolingwistyka a społeczna analiza dyskursu. Perspektywa socjologa i językoznawcy, Socjolingwistyka 24-25, s. 7-29. Sapir E., 1978, Kultura, język, osobowość, Warszawa.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.